

ĐỀ THI HỌC KÌ II – Đề số 4**Môn: Tiếng Việt - Lớp 5****Bộ sách Cánh diều****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Mục tiêu**

- Ôn tập lý thuyết học kì II của chương trình sách giáo khoa Tiếng Việt 5 – Cánh diều.
- Vận dụng linh hoạt lý thuyết đã học trong việc giải quyết các câu hỏi trắc nghiệm và tự luận Tiếng Việt.

A. Kiểm tra đọc**I. Đọc thành tiếng**

GV cho học sinh đọc một đoạn trong các bài tập đọc và trả lời một số câu hỏi về nội dung đoạn vừa đọc theo quy định.

II. Đọc thầm văn bản sau:**Vai diễn cuối cùng**

Có một diễn viên già đã về hưu và sống độc thân. Mùa hè năm ấy, ông về một làng vắng vẻ ở vùng núi, sống với gia đình người em là giáo viên trường làng.

Mỗi buổi chiều, ông thường ra chơi nơi bãi cỏ vắng lặng ngoài thung lũng. Ở đây chiều nào ông cũng thấy một chú bé ra ngồi đợi đoàn tàu chạy qua. Khi tàu đến, chú bé vụt đứng dậy, háo hức đưa tay vẫy, chỉ mong có một hành khách nào đó vẫy lại. Nhưng hành khách mệt mỏi vì suốt một ngày trên đường, chẳng ai để ý vẫy lại chú bé không quen biết ấy.

Hôm sau, rồi hôm sau nữa, hôm nào ông già cũng thấy chú bé ra vẫy và vẫn không một hành khách nào giơ tay vẫy lại. Nhìn nét mặt thất vọng của chú bé, tim người diễn viên già như thắt lại.

Hôm sau, người diễn viên già giờ chiếc va li hóa trang của ông ra. Ông dán lên mép một bộ râu giả, đeo kính, đi ngược lên ga trên. Ngồi sát cửa sổ toa tàu ông thầm nghĩ: “Đây là vai kịch cuối cùng của mình, một vai phụ như nhiều lần nhà hát đã phân vai cho mình – một hành khách giữa bao hành khách đi tàu”.

Qua cái thung lũng có chú bé đang đứng vẫy, người diễn viên già nhào người ra, đưa tay vẫy lại chú bé. Ông thấy chú bé mừng cuống quýt, nhảy cẫng lên, đưa cả hai tay vẫy mãi.

Con tàu đi xa dần, người diễn viên già trào nước mắt. Ông thấy cảm động hơn bất cứ một đêm huy hoàng nào ở nhà hát. Đây là vai diễn cuối cùng của ông. Tuy chỉ là vai phụ, một vai không có lời, một vai không đáng kể nhưng ông đã làm cho một chú bé vui sướng, ông đã đáp lại tâm hồn chú bé và chú bé sẽ không mất niềm tin vào cuộc đời.

*(Theo Truyện khuyết danh)***Khoanh vào chữ cái trước ý trả lời đúng nhất hoặc làm theo yêu cầu:**

Câu 1. Nhân vật chính trong câu chuyện là người có hoàn cảnh như thế nào?

- A. Là một diễn viên già về hưu, sống độc thân, đến nghỉ ở làng miền núi.
- B. Là một diễn viên nghỉ hưu, sống với gia đình ở một làng miền núi.
- C. Là một diễn viên nổi tiếng, công việc bận rộn, không có thời gian nghỉ.
- D. Là một diễn viên nghỉ hưu đưa gia đình về sống ở một làng miền núi.

Câu 2. Người diễn viên già thấy gì khi dạo chơi ở bãi cỏ?

- A. Một chú bé ngồi đợi đoàn tàu chạy đến để lên tàu đi chơi rất xa.
- B. Một chú bé chiều nào cũng ngồi đợi để vẫy chào đoàn tàu chạy qua.
- C. Một chú bé đang chờ đón người nhà đi tàu về thăm quê hương.
- D. Một chú bé chiều nào cũng đợi đoàn tàu đi qua và người trên tàu vẫy tay.

Câu 3. Người diễn viên già đã làm gì để đem lại niềm vui cho cậu bé ?

- A. Hóa trang làm hành khách, ngồi sát cửa toa tàu, đưa tay vẫy cậu bé.
- B. Lên tàu ở ga trên, ngồi sát cửa toa tàu để cậu bé dễ nhìn thấy mình.
- C. Đến nhà hát xin được cho mình đóng vai diễn cuối cùng trên toa tàu.
- D. Làm hành khách đi tàu, mỉm cười khi cậu bé vẫy tay chào mọi người.

Câu 4. Niềm vui sướng của cậu bé được miêu tả như thế nào?

- A. Đứng lặng đi không nói được lời chào.
- B. Mừng cuống, nhảy cẫng lên, vẫy cả hai tay.
- C. Chạy theo đoàn tàu, reo to lên vì vui sướng.
- D. Chạy vội về làng, reo to lên vì vui sướng.

Câu 5. Vì sao tuy chỉ là một vai phụ không lời mà người diễn viên già thấy cảm động hơn bất cứ một đêm huy hoàng nào ở nhà hát?

.....

.....

.....

Câu 6. Từ nào đồng nghĩa với từ “háo hức”?

- A. tung bừng
- B. nô nức
- C. hí hửng
- D. náo nức

Câu 7. Hai câu “Có một diễn viên già đã về hưu và sống độc thân. Mùa hè năm ấy, ông về một làng vắng vẻ ở vùng núi, sống với gia đình người em là giáo viên trường làng.” được liên kết với nhau bằng cách nào ?

.....

.....

Câu 8. Các vế trong câu “Người diễn viên già đã làm cho một chú bé vui sướng, ông đã đáp lại tâm hồn chú bé và chú bé sẽ không mất niềm tin vào cuộc đời.” được nối với nhau bằng cách nào ?

- A. Nói bằng dấu phẩy.

- B. Nối bằng cặp kết từ.
- C. Nối bằng kết từ.
- D. Nối bằng dấu phẩy và kết từ.

Câu 9. Xác định thành phần chủ ngữ và vị ngữ trong các câu sau :

- a. Những hành khách mệt mỏi vì suốt một ngày trên đường chẳng hề vấy tay đáp lại chú bé không quen biết ấy.
- b. Con tàu đi xa dần, người diễn viên già trào nước mắt.

Câu 10. Em hãy đặt 1 câu ghép nói về ước mơ của em.

.....

.....

.....

B. Kiểm tra viết

Đề bài: Viết bài văn tả một cảnh đẹp ở quê hương em.

----- Hết -----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAHAY.COM

1. A	2. B	3. A	4. B	6. D	8. D
------	------	------	------	------	------

A. Kiểm tra đọc**I. Đọc thành tiếng****II. Đọc thầm văn bản sau:****Câu 1.** Nhân vật chính trong câu chuyện là người có hoàn cảnh như thế nào?

- A. Là một diễn viên già về hưu, sống độc thân, đến nghỉ ở làng miền núi.
- B. Là một diễn viên nghỉ hưu, sống với gia đình ở một làng miền núi.
- C. Là một diễn viên nổi tiếng, công việc bận rộn, không có thời gian nghỉ.
- D. Là một diễn viên nghỉ hưu đưa gia đình về sống ở một làng miền núi.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ nhất để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Nhân vật chính trong câu chuyện là một diễn viên già về hưu, sống độc thân, đến nghỉ ở làng miền núi.

Đáp án A.**Câu 2.** Người diễn viên già thấy gì khi dạo chơi ở bãi cỏ?

- A. Một chú bé ngồi đợi đoàn tàu chạy đến để lên tàu đi chơi rất xa.
- B. Một chú bé chiều nào cũng ngồi đợi để vẫy chào đoàn tàu chạy qua.
- C. Một chú bé đang chờ đón người nhà đi tàu về thăm quê hương.
- D. Một chú bé chiều nào cũng đợi đoàn tàu đi qua và người trên tàu vẫy tay.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ hai để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Người diễn viên già thấy Một chú bé chiều nào cũng ngồi đợi để vẫy chào đoàn tàu chạy qua khi dạo chơi ở bãi cỏ.

Đáp án B.**Câu 3.** Người diễn viên già đã làm gì để đem lại niềm vui cho cậu bé ?

- A. Hóa trang làm hành khách, ngồi sát cửa toa tàu, đưa tay vẫy cậu bé.
- B. Lên tàu ở ga trên, ngồi sát cửa toa tàu để cậu bé dễ nhìn thấy mình.
- C. Đến nhà hát xin được cho mình đóng vai diễn cuối cùng trên toa tàu.
- D. Làm hành khách đi tàu, mỉm cười khi cậu bé vẫy tay chào mọi người.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ tư để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Người diễn viên già đã hóa trang làm hành khách, ngồi sát cửa toa tàu, đưa tay vẫy cậu bé để đem lại niềm vui cho cậu bé.

Đáp án A.

Câu 4. Niềm vui sướng của cậu bé được miêu tả như thế nào?

- A. Đứng lặng đi không nói được lời chào.
- B. Mừng cuống, nhảy căng lên, vẫy cả hai tay.
- C. Chạy theo đoàn tàu, reo to lên vì vui sướng.
- D. Chạy vội về làng, reo to lên vì vui sướng.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ năm để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Niềm vui sướng của cậu bé được miêu tả như sau: mừng cuống, nhảy căng lên, vẫy cả hai tay.

Đáp án B.

Câu 5. Vì sao tuy chỉ là một vai phụ không lời mà người diễn viên già thấy cảm động hơn bất cứ một đêm huy hoàng nào ở nhà hát?

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn cuối để trả lời câu hỏi.

Lời giải chi tiết:

Tuy chỉ là một vai phụ không lời mà người diễn viên già thấy cảm động hơn bất cứ một đêm huy hoàng nào ở nhà hát vì ông đã làm cho chú bé sung sướng, không mất niềm tin vào cuộc đời.

Câu 6. Từ nào đồng nghĩa với từ “háo hức”?

- A. tung bừng
- B. nô nức
- C. hí hửng
- D. náo nức

Phương pháp giải:

Em giải nghĩa từ “háo hức” và chọn từ đồng nghĩa..

Lời giải chi tiết:

Từ “náo nức” cùng nghĩa với từ “háo hức”.

Đáp án D.

Câu 7. Hai câu “Có một diễn viên già đã về hưu và sống độc thân. Mùa hè năm ấy, ông về một làng vắng vẻ ở vùng núi, sống với gia đình người em là giáo viên trường làng.” được liên kết với nhau bằng cách nào ?

Phương pháp giải:

Em nhớ lại các cách liên kết câu.

Lời giải chi tiết:

Hai câu văn đã liên kết bằng cách thay thế từ ngữ. Từ “ông” thay thế cho “một diễn viên già đã về hưu và sống độc thân”.

Câu 8. Các vế trong câu “Người diễn viên già đã làm cho một chú bé vui sướng, ông đã đáp lại tâm hồn chú bé và chú bé sẽ không mất niềm tin vào cuộc đời.” được nối với nhau bằng cách nào?

- A. Nối bằng dấu phẩy.
- B. Nối bằng cặp kết từ.
- C. Nối bằng kết từ.
- D. Nối bằng dấu phẩy và kết từ.

Phương pháp giải:

Em nhớ lại cách nối các vế câu trong câu ghép.

Lời giải chi tiết:

Các vế trong câu được nối với nhau bằng dấu phẩy và kết từ “và”.

Đáp án D.

Câu 9. Xác định thành phần chủ ngữ và vị ngữ trong các câu sau :

- a. Những hành khách mệt mỏi vì suốt một ngày trên đường chẳng hề vẫy tay đáp lại chú bé không quen biết ấy.
- b. Con tàu đi xa dần, người diễn viên già trào nước mắt.

Phương pháp giải:

Em nhớ lại cách xác định các thành phần câu.

Lời giải chi tiết:

- a. Những hành khách mệt mỏi vì suốt một ngày trên đường (CN) / chẳng hề vẫy tay đáp lại chú bé không quen biết ấy (VN).
- b. Con tàu (CN1) / đi xa dần (VN1), người diễn viên già (CN2) / trào nước mắt (VN2).

Câu 10. Em hãy đặt 1 câu ghép nói về ước mơ của em.

Phương pháp giải:

Em nói về ước mơ của em bằng 1 câu ghép.

Lời giải chi tiết:

Em ước mơ được làm bác sĩ, tuy vất vả nhưng em rất vui vì chữa lành bệnh cho nhiều người.

B. Kiểm tra viết

Phương pháp giải:

- Em xác định đối tượng miêu tả và lập dàn ý về đối tượng đó với bố cục 3 phần.
- Dựa trên dàn ý đã lập để viết bài văn hoàn chỉnh.

Lời giải chi tiết:

Dàn ý :

1. Mở bài: Giới thiệu chung về cảnh đẹp thiên nhiên nơi em ở (cánh đồng, con đường làng, sông, suối, hay danh lam thắng cảnh gì?)

2. Thân bài

a) Tả bao quát những đặc điểm nổi bật của cảnh đẹp quê hương

- Nêu đặc điểm nổi bật của cảnh đó như: Màu sắc, mùi vị chung của toàn cảnh (rộng, hẹp...) như thế nào?

b) Tả chi tiết cảnh đẹp

- Cảnh miêu tả cụ thể qua không gian, thời gian, màu sắc, hương vị...

- Hoạt động của con người xung quanh cảnh đó

3. Kết bài: Cảm nghĩ của em đối với cảnh đẹp đã tả (yêu mến, nhiều kỉ niệm, gắn bó, mong có dịp trở lại...).

Bài tham khảo 1:

Mỗi lần về quê ngoại chơi, em đều rất thích được theo bà ra bờ sông ở cuối làng chơi. Với em, đó là khung cảnh đẹp nhất ở quê hương mình.

Con sông dài lắm, em không rõ nó chảy từ đâu và sẽ đi qua những miền đất nào nữa. Đứng ở bờ sông, nơi có bãi đất trống bà con tu sửa để tiện chèo thuyền, ghé ghé lại, em chỉ nhìn thấy hai đầu sông xa tít tắp không có điểm cuối. Nước sông hơi đục đục, không phải là bản đầu, mà là do chở đầy phù sa đó. Nhờ vậy, cây cối, vườn rau hai bên bờ sông lúc nào cũng tươi xanh mướt mắt. Trên mặt sông, lúc nào cũng có những chùm lục bình trôi dạt, mỗi lần em về đều có thể nhìn thấy từng tảng xanh xanh với các đóa hoa tím tím xinh không tả xiết. Thích nhất, là hình ảnh những chiếc thuyền, ghe chèo hàng hóa qua lại tấp nập. Họ như những gánh chợ di động, ai gọi là tấp vào bán hàng. Rồi cả những người chài lưới, đi bắt cua, bắt ốc ở ven bờ, rồi ra lòng sông bắt cá. Dòng sông như một người mẹ dịu hiền, bao dung cho người dân quê em vậy.

Chiều chiều gió mát, người dân trong làng thường ra bờ sông mua đồ trên các thuyền ghe. Con nít thì chơi trò tắm sông, thi nhau nhảy rồi bơi lội. Tiếng cười, tiếng nói huyên náo cả một vùng sông. Chính nét đẹp bình dị của cuộc sống đời thường ấy, đã khiến em mê mẩn vẻ đẹp của con sông quê hương mình.

Bài tham khảo 2 :

Mỗi lần về quê ngoại chơi, em đều rất thích được theo bà ra bờ sông ở cuối làng chơi. Với em, đó là khung cảnh đẹp nhất ở quê hương mình.

Con sông dài lắm, em không rõ nó chảy từ đâu và sẽ đi qua những miền đất nào nữa. Đứng ở bờ sông, nơi có bãi đất trống bà con tu sửa để tiện chèo thuyền, ghé ghé lại, em chỉ nhìn thấy hai đầu sông xa tít tắp không có điểm cuối. Nước sông hơi đục đục, không phải là bản đầu, mà là do chở đầy phù sa đó. Nhờ vậy, cây cối, vườn rau hai bên bờ sông lúc nào cũng tươi xanh mướt mắt. Trên mặt sông, lúc nào cũng có những chùm lục bình trôi dạt, mỗi lần em về đều có thể nhìn thấy từng tảng xanh xanh với các đóa hoa tím tím xinh không tả xiết. Thích nhất, là hình ảnh những chiếc thuyền, ghe chèo hàng hóa qua lại tấp nập. Họ như những gánh chợ di động, ai gọi là tấp vào bán hàng. Rồi cả những người chài lưới, đi bắt cua, bắt ốc ở ven bờ, rồi ra lòng sông bắt cá. Dòng sông như một người mẹ dịu hiền, bao dung cho người dân quê em vậy.

Chiều chiều gió mát, người dân trong làng thường ra bờ sông mua đồ trên các thuyền ghe. Con nít thì chơi trò tắm sông, thi nhau nhảy rồi bơi lội. Tiếng cười, tiếng nói huyên náo cả một vùng sông. Chính nét đẹp bình dị của cuộc sống đời thường ấy, đã khiến em mê mẩn vẻ đẹp của con sông quê hương mình.